

[Damsgaard.]

den nu er forelagt folketinget, er en lang række forbedringer af søfolkenes forhold. Dette hilser mit parti med stor tilfredshed. Vore søfolk fortjener denne imødekommenhed. Danske søfolk bliver altid og alle steder anerkendt som dygtige, pligttro og modige folk, folk, som kan deres job; danske søfarende har jo fra længst svunden tid og lige op til i dag øvet bedrifter og hævdet dansk skibsfarts høje stæde og konkurrenceevne på en måde, vi alle her i en af verdens ældste søfartsnationer har lov til at glæde os over og være stolte af.

Danske skibe, stadig flere og større, viser vort flag rundt om på havene og i alverdens havne til økonomisk gavn for vort land, men også som budbringer fra et land med rige søfartstraditioner. Sømandene er vore gesandter på havene og hvor de går i land, og vi har derfor ret til at stille store krav til dem, og det gør vi. Men så er det også kun rimeligt, at rederierhvervet stiller sig villigt overfor gennemførelsen af en række forbedringer af søfolkenes forhold.

De foreslåede ændringer i sømandsloven vil betyde yderligere store økonomiske byrder for både rederierne og staten, men der er enighed blandt kommissionens medlemmer om ændringerne, hvoraf de vigtigste omhandler tjenesteaftaler, forpligtelser i sygdomstilfælde og strafferegler m. v.

Af de forbedringer for sømændene, som lovforslaget indeholder i forhold til den gældende sømandslov, vil jeg gerne nævne nogle af de vigtigste. I § 26 hedder det, at en sømand, der har hjemsted i Danmark, har ret til fri hjemrejse, når han har været på samme skib i 2 år. Staten og rederen betaler hver halvdelen af udgifterne derved. Det er et betydeligt fremskridt og et betydeligt gode for sømændene.

I § 28 bestemmes det, at kønssygdomme nu går ind under samme regler som andre sygdomme. Efter afmønstring tager staten nu udgifterne på sig, når der er tale om kønssygdomme eller tuberkulose. Endvidere gives lovstøttelse i en måned efter det nye lovforslag i stedet for som nu 7 dage.

I § 24 bestemmes, at der ydes større erstatning til sømanden, hvis han bliver afskediget i udlandet.

I § 25 gives gunstigere betingelser for fra-træden på grund af bedre tjeneste på andet skib, hvis det er en velfærdssag for vedkommende sømand.

I § 40: sømanden har krav på afmønstring, hvis skibet overgår til anden dansk reder. Efter den gældende lov har sømanden kun

denne ret, hvis skibet overgår til udenlandsk reder.

§ 51 giver sømanden nye og mere vidtgående rettigheder i forbindelse med landlov.

§ 53 giver sømanden større rettigheder med hensyn til efterladenskaber ved rømning og lignende ophør af tjenesteforhold.

I § 56 står der — jeg beder om formandens tilladelse til at citere —:

„En sømand skal have fornøden tid til hvile og søvn. Er en sømand under 16 år, skal han i tiden mellem kl. 20 og kl. 8 have en sammenhængende hviletid på mindst 9 timer. Fra denne bestemmelse kan dog kongen gøre undtagelse, for så vidt angår skibe med bruttodrægtighed under 500 tons. På søndage og andre her i riget anordnede helligdage må der ikke pålægges en sømand arbejde, som kan opsættes.“

Javel, den unge sømand under 16 år skal der tages særligt hensyn til, og det er i sin orden. Men det er nok undertiden noget lettere at forme i teorien end at overholde i praksis. Der er da også indføjet i lovforslaget, at kongen kan gøre undtagelse fra denne bestemmelse, når der er tale om småskibe under 500 BRT. Jeg tror, der bliver brug for denne dispensation, thi denne bestemmelse vil i særlig grad ramme småskibene, der ofte påmønstrer sådanne unge mænd og forhåbentlig vil blive ved hermed, fordi småskibene netop er gode læresteder for de vordende sømænd. Vi skal derfor påse, at det ikke bliver uoverkommeligt for småskipperne at tage en dreng ombord. Jeg skal imidlertid ikke insistere på en generel lempelse af bestemmelsen, som er tiltrådt i søfartskommissionen af alle de repræsenterede parter. Jeg vil blot minde om, at vanskeligheder kan opstå, vanskeligheder med at overholde bestemmelsen om en skarp skelnen mellem de unge, som er lige under og lige over 16 års grænsen. Iøvrigt må der nu ikke påmønstrer drenge, der ikke er fyldt 15 år.

Der blev som bekendt for nogen tid siden ført en skarp diskussion i landbokredse om problemet på baggrund af den såkaldte ungdomskommissions betænkning. Selvfølgelig skal børn og unge mennesker ikke, så lidt som andre, misbruges i arbejdet, hverken i land eller på søen, men mon de bliver det i vor tid? Det gør sømænd ikke noget, at drenge skal arbejde, endog arbejde lidt ud over, hvad man i vor tid synes passende for deres alder, bare de iøvrigt bliver godt behandlet, og bedre end lovparagraffer om disse ting er det efter min mening at appel-